

8

TEMA 8 \ SEX VERSUS PORNO

HVORDAN SKAPE TRYGGE KLASSEROM NÅR DU UNDERVISER OM PORNO?

- Porno kan være et vanskelig tema å snakke om. Da kan det være godt for både deg som underviser og elevene å vite at dere aldri skal snakke ut i fra personlige erfaringer, men heller snakke om temaet på en mer generell måte. Når voksne snakker med unge om porno er det lett å gå i fella og bruke en fordømmende tone og framstille det som noe utelukkende dårlig. Mange unge, uavhengig av kjønn og legning, ser på porno og liker det - også den typen som er mer ekstrem. Dette gjelder alle elevene, ikke bare guttene. Å framstille porno som utelukkende galt kan føre til at elevene opplever skam for å like det eller å være nysgjerrige på det.
- En viktig del av undervisningen om porno er å få elevene til å reflektere over samtykke, kjønn og stereotypier som finnes i porno.

HVA ER EGENTLIG FORSKJELLEN PÅ SEX OG DET SOM VISES I PORNO?

Porno er gjerne ikke det letteste temaet å snakke om med voksne, verken lærere eller foreldre, uten at de blir en anelse lyserosa i kinnene. Men vi kan ikke snakke om kropp og seksualitet, uten å snakke om porno. De aller fleste unge ser porno lenge før de selv debuterer seksuelt, og på grunn av det kan porno være med på å forme hva slags forventninger vi har til oss selv og den andre parten når vi debuterer seksuelt.

Det er viktig å anerkjenne at det kan være gode ting ved porno. Det finnes millioner av bilder og video som viser mennesker ha sex, og det er ikke slik at vi kan putte alt dette i samme bås. Porno gir deg mulighet til å utforske hva du tenner på, og bli bedre kjent med dine egne seksuelle preferanser på egne premisser. Men det er også viktig å anerkjenne at noe porno kan gjøre at man tar med seg urealistiske forventninger til hva sex er, hvordan det utføres og hvordan kroppen skal eller bør se ut når du har sex. Derfor er det viktig at ikke porno er din eneste kilde til informasjon om hva sex er, det kan være lurt at du utforsker egen kropp på egenhånd, leser om sex på nettsteder for unge, snakker med venner om det og at du prater med parten du skal ha sex med om hva slags forventninger dere har.

Mye sex i porno er annerledes enn slik mennesker har sex i virkeligheten. Hovedgrunnen til det er at porno gjerne følger et manus, akkurat slik de gjør på film. Skuespillerne er ofte profesjonelle, og jobben deres er å ha en kropp og en oppførsel som passer inn i det pornomanuset de skal følge. Det finnes variasjon blant skuespillerne, men stort sett er disse unge, tynne/muskuløse mennesker som passer inn i funksjonsnormen. Siden skuespillerne følger et manus og regi er det ikke alltid slik at skuespillerne viser omsorg eller respekt for hverandre, ei heller er de alltid opptatte av hverandres tilfredsstillelse i porno. Ofte vil filmen eller klippet kanskje sjokkere, eller så skal de portrettere en spesiell fantasi.

En annen ting som ofte er sentralt i porno er penetrering, altså å putte penis inn i skjeden, eller et annet hull. Her er det greit å vite at det svært få som kan oppnå orgasme kun ved penetrering, og det er nettopp derfor den utforskende delen av sexen, for eksempel kyssing, beføling med hender og munn, er viktig, ikke kun penetrering. Videre er det viktig å være klar over at enkelte seksuelle aktiviteter krever langt mer tid og forberedelser enn det som vises i porno, og kan være skadelig hvis man ikke gjør de riktige forberedelsene og kommuniserer godt. analsex er et eksempel på dette, det er en avansert måte å ha sex på, og krever at de som gjør det setter seg inn i hvordan gjøre det på en trygg og ikke-skadelig måte. Det er ikke noe fasitsvar på hva som er riktig måte å ha sex på, det eneste som er viktig er at de som er med har ordentlig lyst.

Hvem som helst kan laste opp filmer og videoer på pornosider: Forskjellige profesjonelle aktører, både under store kommersielle selskaper og uavhengige produsenter, men også privatpersoner. Dette kan være både positivt og negativt. Det kan bidra til at fremstillingen av sex blir mer variert, men det kan også føre til at mennesker opplever å få sine egne private seksualiserte bilder og videoer spredt til fremmede på internett mot deres vilje. Noen av videoene kan også være ulovlige, for eksempel de som viser seksualisert innhold av barn under 18 år, eller andre overgrep. Fordi hvem som helst kan laste opp porno, og det finnes lite informasjon tilgjengelig for seeren, kan det være

8

TEMA 8 \ SEX VERSUS PORNO

vanskelig å vurdere om menneskene i filmen faktisk har samtykket til det som foregår, om det skal vises, eller om det har vært ryddige arbeidsforhold. Disse tingene kan det være lurt å reflektere over.

I porno spilles det ofte i tillegg på karikerte fremstillinger av ulike grupper i samfunnet, blant annet kvinner, menn, seksuelle minoriteter og ulike etniske grupper. Disse fremstillingene kan bidra til stereotypier, og kan være skadelig for gruppene det rammer.

Noen stereotypier i porno:

- Menn er muskuløse og har store peniser
- Menn har ereksjon veldig lenge, og kan ha penetrerende sex veldig lenge
- Kvinner er slanke, og har store pupper/rumper
- Alle kan få orgasme av penetrering
- Orgasme er alltid veldig høylutt
- Stemødre vil ofte ligge med sine bonusbarn
- Svært unge jenter vil ofte ligge med mye eldre menn
- Det er bare unge mennesker som har sex
- De fleste kjønnsorganer er like - og alltid glattbarberte
- Melaninrike mennesker er mer seksuelle av natur
- Alle liker å kombinere vold og sex
- Analsex er en enkel måte å ha sex på
- Kvinner er naturlig underdanige
- De fleste kvinner liker å ha sex med andre kvinner
- Den mest vanlige sexen for lesbiske og homofile er penetrerende sex

ORDLISTE

Porno: Porno er tekst, bilder eller film med seksuelt innhold som har som mål å gjøre den som bruker det opphisset/kåt.

Etisk porno: Det finnes aktører som markedsfører sine filmer som «etisk» porno. Dette kan bety at skuespillerne har gitt sitt fulle og entusiastiske samtykke til å ligge med den/de andre skuespilleren(e). Slik porno kan også vise et større mangfold av seksualiteter, kjønn og kropper.

Analsex: Innføring av sexleketøy, finger eller penis i endetarmsåpningen (anus) for å oppnå seksuell nytelse²³. Analsex skal ikke på noe tidspunkt være smertefullt. Analsex er avansert form for sex, og krever at partnerne setter seg lærer fremgangsmåter og kommuniserer godt.

Vulvodyni, vaginisme, vestibulitt og andre smertelidelser i underlivet: Hvis den med vagina ikke er nok opphisset, kan det føles tørt og trangt, og kanskje være vanskelig å få penis eller andre ting inn i skjeden. Hele 1 av 5 kvinner sliter med smerter i underlivet, slike smerter kan skyldes tilstander som vulvodyni, vaginisme og vestibulitt.²⁴ Alle disse tilstandene kan gjøre det smertefullt å gjennomføre daglige gjøremål, samt berøre vulva eller føre ting inn vagina. Samleie skal **ikke** gjøre vondt, hvis du opplever smerter kan du oppsøke hjelp.

²³ Store Norske Leksikon: 2012: <https://sml.sn.no/analsex>

²⁴ <https://oslokvinnnehelsesenter.no/vestibulitt-vaginisme/>